

Zaradi dohodka ali zaradi ciljev?

Usposabljanje za naloge ljudske obrambe ne dopušča nikakršnega polovičarstva

Značilnost našega družbenopolitičnega sistema je med drugim tudi usposabljanje, ki izvaja domala v vseh družbenih sredinah. Usposabljanje izvajamo za delo v samoupravnih organih, skupščinskih sistemov za delovanje v posameznih družbenopolitičnih organizacijah, usposabljanje se za strokovno delo preko strokovnih združenj, da ne omenjamo redno usposabljanje in usposabljanje (šolanje) ob delu. Usposabljanje za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite pa je posebna oblika usposabljanja, ki prežema vse druge oblike usposabljanja in poteka od osnovne šole do fakultete ter je sestavni del rednih nalog in opravil.

Tovrstno usposabljanje se izvaja v dveh oblikah: v obliki specialnega usposabljanja in ob vsakem drugem usposabljanju. V vsaki obliki usposabljanja so prisotne elementarne naloge obrambe in zaščite za potrebe socialističnega samoupravljanja, kar pomeni za praktično delo.

Iz dosedanjih metod in oblik usposabljanja imamo vrsto dobrih pa tudi slabih izkušenj. Pri organizacijskem pristopu je bilo veliko različnosti od koncepcije posameznih programov do načina izvedbe usposabljanja. Programi usposabljanja, ki ga izvajajo družbenopolitične organizacije, uvrščajo problematiko obrambe in zaščite in na tem področju imajo dokaj dobre rezultate. Drugače pa je z usposabljanjem, ki je namenjeno delegatom. Že vrsto let usposabljanje za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite. Tudi na tem področju imamo različne metode in pristope, čeprav je pristojnost za tovrstno usposabljanje določena.

To naloge imajo upravni organi občin in republike, vsak prenos te naloge na posamezne izvajalce pomeni odmikanje od zastavljenih nalog oziroma odmikanje od zastavljenih ciljev.

Organizirati nek tečaj, pozvati udeležence, dogovoriti se s posameznikom za predavanje še ne pomeni, da je delo v celoti opravljeno. Usposabljanje za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite je proces, ki se začne v prvem razredu osnovne šole in se konča na srednji, višji oziroma visoki šoli, po drugi strani pa se prične z zaposlitvijo in se konča z usposabljanjem za posamezne naloge. Ob tem pa poteka usposabljanje občanov, kot najširša oblika za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Izvajanje tako obsežnega sistema usposabljanja zahteva kontinuirano delo, ki se prične z dosledno evidenco prebivalstva, usposabljanjem za različne naloge, snovanjem najbolj primernih metod in oblik z usposabljanjem predavateljev, nadaljuje se z izvedbo in se konča z ocenjevanjem in praktičnimi vajami.

V bistvu je to neločljivi proces, ki zahteva nenehno delo in v sedanjem razvoju sodobnih metod in oblik ter koriščenje sodobnih učnih pripomočkov, vse to s ciljem, da se doseže učinek.

Usposabljanje za naloge ljudske obrambe in

družbene samozaščite ne dopušča nikakršnega polovičarstva (prenos posameznih nalog na izvajalce) še manj pa, da se na račun tega usposabljanja ustvari »lov« za dohodek na račun zastavljenih ciljev.

Ob razrešitvi financiranja ljudske obrambe so se čez noč »usposobili« številni subjekti, ki so se razglasili za edine poklicane, ki bodo izvajali usposabljanje za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Dosedanji način usposabljanja preko posameznih izvajalcev ima dve negativni dimenziji. Prva podpira zaslužkarstvo, množi pogodbeno delo mimo organizacij (ZB, ZRVS, NZ, CZ), ki imajo v procesu usposabljanja posebne naloge. Druga negativna dimenzija je v tem, da razni založniki izdajajo serije žepnih knjižic, katerih praktična vrednost je vprašljiva. Prodajajo pa se v glavnem preko upravno politične »linije«. Konkretno: za usposabljanje prebivalstva za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite, izvedeno v občini Ljubljana Bežigrad v lanskem letu, ni bilo moč dobiti primerne literature, kljub poplavi izdanih knjižic. Tu se zopet vsiljuje zaključek, da založniki pristopijo k izdaji omenjenih knjižic prej zaradi zaslužka kot zaradi praktičnih potreb.

Naslednji problem pri tovrstnem usposabljanju so kadri. Znani bežigradski primer pred leti je bil, ko je diplomirani pravnik izdeloval samoupravne akte za delovne organizacije in to krepko zaračunal, v svoji delovni organizaciji pa te zadeve ni imel urejene. Lahko si predstavljamo, kakšen bo pouk prebivalstva o splošnem ljudskem odporu, ki ga bo posredoval predavatelj, ki ne pozna metode obrambnega načrtovanja in specifične posamezne krajevne skupnosti. Pri izvajalcih »delavskih univerzah« je to možno. Sklene se sporazum med delavsko univerzo in tistim predavateljem in je zadeva opravljena. Tako razreševanje kadrovskih vprašanj je milo rečeno neodgovorno z edinim ciljem – zaslužek.

Kadrovska problematika se rešuje preko organizacij, ki imajo določene naloge v sistemu usposabljanja za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite. V prvi vrsti je to Zveza rezervnih vojaških starešin, ki je svojo kadrovsko moč pokazala na jesenskem usposabljanju. Nadalje je Zveza borcev, ki nam lahko v mentorski obliki veliko pomaga. Pripadniki narodne in civilne varnosti ter člani gasilskih društev so usposobljeni ljudje, ki svoje znanje lahko prenašajo na druge.

Za tako kompleksno razreševanje kadrovskih potreb so odgovorni upravni organi v sodelovanju z naštetimi organizacijami. Poseben problem predstavlja usposabljanje predavateljskega tima, ki mora delovati tudi takrat, ko plačila ne bo, družbeni interesi pa bodo narekovali aktivistično delo.

Tako zastavljeno problematiko je obravnaval Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito in sklenil, da usposabljanje za naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite organizira in vodi upravni organ.

M. RADOSAVLJEVIČ

Varčujejo povsod

S srečanja predstavnikov rezervnih starešin glavnih mest

Tretje delovno srečanje predstavnikov ZRVS glavnih mest republik in avtonomnih pokrajin je bilo 13. in 14. januarja v Titogradu. Mestno konferenco ZRVS Ljubljana je zastopal Drago Ivanovič, predsednik komisije za strokovno vojaško usposabljanje in idejnopolitično izobraževanje OK ZRVS Bežigrad. Naš predstavnik je podal pisni predlog, kakšna vsebina srečanja naj bi bila v bodoče ter srednjeročni plan dela občinske organizacije ZRVS in to je bila osnova za razpravo. Izmenjali so tudi pomembna mnenja o načinu dela in organiziranju ZRVS v krajevnih in delovnih organizacijah. Dogovorjeno je, da se v naslednjih srečanjih delo usmeri na ključna vprašanja s tem, da izberejo dva do tri da se jih temeljito obdelata in da srečanjem prisostvujeta tudi predstavnika zveznega in republiškega odbora, saj so takrat prisotni predstavniki ene četrtine celotnega članstva Jugoslavije.

Glede medsebojnih tekmovanj je bila večina mnenja, naj bi se vsled štednje vključile le tiste discipline, ki so potrebne za strokovno vzgojo RVS tako, kakor na taktično orientacijskih vajah. Nekateri pa so predlagali, da bi bilo širše s športnimi panogami kakor kegljanje, šah itd.

V Novem Sadu bo v septembru ali novembru srečanje za leto 1981 in morebitno tekmovanje. Prepuščeno je, da mestna konferenca ZRVS iz i Sad naredi predlog o tem srečanju in ga pravočasno dostavi v razpravo drugim mestom.

DUŠAN REBOLJ

Sploh ni drago!

Cene penzijskih uslug v počitniškem domu Zveze borcev v Banjolah pri Pulju

Počitniški dom ZZB NOV Ljubljane v Banjolah prične s svojo redno dejavnostjo 15. marca 1981 do 5. januarja 1982. Cene penzijskih uslug za oskrbni dan so sledeče:

V predsezoni od 15. 3. do 25. 6. 1981 in po sezoni od 5. 9. do 5. 1. 1982:

– Objekt A, B, NR in podprtiličje D I; za borc NOV 170 din, za ostale goste 210 din;

– Depandansa I. III. in podprtiličje D II., za borce NOV 190 din, za ostale 230 din;

– Depandansa II. za borce NOV 210 din, za ostale 250 din.

V sezoni:
– Lesene vikend hišice, za borce NOV 170 din, za ostale 210 din;

– Objekt A, B, NR in podprtiličje D I., za borce NOV 230

din, za ostale 270 din;
– Depandansa I. III. in podprtiličje D II., za borce NOV 250 din, za ostale 290 din.

– Depandansa II., za borce NOV 270 din, za ostale 310 din.

Za otroke do 10 let starosti se cene penzionov obračunajo; za hrano 50% od redne cene penziona, za nočitev pa 70% od redne cene z ozirom na kategorijo koriščenja bivalnega prostora. Hrana enodnevne penziona znaša 150 din, različna od zgoraj navedenih cen se obračunava za nočitev.

Zunaj gostje udeleženci NOV, ki bodo letovali v kampih v neposredni okolici doma se lahko predplačajo na hrano. Dnevni obrok hrane znaša 160 din. Za druge stane hrana 180

din s tem, da se hrana predplača za najmanj tri polne penziona.

Uprava počitniškega doma želi olajšati potovanje gostov na rekreacijo in letovanje in odpraviti dosedanje nočno potovanje z vlakom ter nezaželjeno prestopanje v Divači in ponovno prestopanje na železniški postaji v Pulji na avtobus za Banjole. Zato je organiziran preko SAP Viatorja redni skupinski avtobusni prevoz iz železniške postaje v Ljubljani. Cena prevoza po osebi je 350 din v obe smeri iz Ljubljane v PD Banjole in nazaj v Ljubljano z osebno prtljago. Plačila za prevoz bo sprejemal občinski odbor ZZB NOV istočasno z vplačilom akontacije za letovanje. Prijave za letovanje bodo sprejemale kakor doslej krajevne organizacije ZB NOV. D. R.

SMELI RAZVOJNI NAČRTI

Quo vadis, Gospodarsko razstavišče?

Pogovor z direktorjem, Florijanom Regovcem – Poleg Vinoteke še prodajalna jugoslovanskih sirov in prvi ljubljanski »drug-store«

Kdo ne pozna Gospodarskega razstavišča, ki je lani praznovalo mali jubilej, 25-letnico delovanja? »Ni pravega in vsestranskega razvoja mesta brez sočasnega razvoja Razstavišča,« trdi predsednik skupščine mesta Ljubljane Marjan Rožič. Predsednik gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič pa pravi: »Gospodarsko razstavišče je s svojo organiziranostjo, kvaliteto in ne naposled razsežnostjo omogočilo, da se je slovensko in jugoslovansko gospodarstvo uspelo predstaviti svetu.«

Zato smo obiskali direktorja Gospodarskega razstavišča Florijana Regovca in ga povprašali o razvojnih načrtih te vsekakor pomembne in v svetu vse bolj poznane ustanove v srednjeročnem obdobju, ki ga letos začinjamo.

»Gospodarsko razstavišče bo tudi vnaprej v skladu s potrebami gospodarstva organiziralo srečevanje ponudbe in povpraševanja, pa naj

gre za blago in storitve oziroma za prenos znanja tehnologije ali drugih oblik poslovnega sodelovanja. Naše delovanje je usmerjeno tako na prodajalca, kot na potencialnega kupca oziroma koristnika ponudbe. S svojim delovanjem bomo zajeli predvsem področje Italije, Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Madžarske in Jugoslavije. Te države že zdaj tvorijo jedro naših prireditelj, v bodoče pa bodo na področju mednarodnega sodelovanja pomenile še pomembnejši del.«

Sejmi in razstave so Ljubljancem že dobro poznani. Ali boste v prihodnjih letih svojo dejavnost še razširili? »Stabilizacijski ukrepi ter velike obveznosti Gospodarskega razstavišča pri vračanju najetih kreditov nam do leta 1983-84 ne omogočajo investicij iz lastnih sredstev. Zato se bomo morali povežati z združenim delom, da bi zgradili najpotrebnejše objekte. Zaradi slabo izkoriščenega prostora v hali B in za-

radi njene velike višine smo se odločili, da bomo v letu 1983 zgradili v tej hali medetažo in tako pridobili novih 1.652 kvadratnih metrov razstavnih površin. Leto kasneje načrtujemo začetek dveletne gradnje povezovalnega objekta med halama B in C s površino dobrih 4.000 kvadratnih metrov. V Gornji Radgoni pa bomo zgradili živilsko-predelovalno razstavno halo ter s sovlaganji razstavno prodajni praviljon IMT ter avstrijski paviljon. To so torej novosti na področju investicij, z njimi pa so povezane tudi nekateri novosti v programu naše dejavnosti.

Že dograditev prizidka k hali B, ki smo ga s precejšnjo zamudo dokončali letos, nam odpira možnosti za nove dejavnosti. Predvsem imam v mislih organizacijo strokovnih posvetovanj in srečanj. Ob vsakem specializiranem mednarodnem in domačem vzorčnem sejmu namreč moramo razviti sklop ustreznih informativno-strokovnih spremljajočih prireditelj, ki bodo obogatile in primerno zaokrožile našo sejemsko ponudbo.

Za gospodarstvenike pa

pripravljamo še dve novosti. Prva je takomenovani Trade-Mart, to je razstavno-prodajni center stalnega značaja. V njem so razstavni prostori proizvajalcev, uvoznikov ali predstavnikov proizvajalcev, ki razstavljajo svoje blago predvsem za trgovino na drobno in debelo. Trade-Mart je primeren zlasti za blago, ki se stalno spreminja – recimo moda – in zato trgovina kupuje večkrat na leto.

Druga novost pa je ustanovitev kluba razstavjalcev in poslovnih partnerjev, v katerem bi lahko poslovneži ob sejmih razvili optimalno poslovno aktivnost.«

Ob tem pa bo gospodarsko razstavišče verjetno razvijalo tudi dejavnost, ki bo zanimiva za širši krog obiskovalcev?

»Prav gotovo. Vinoteka bo še naprej združevala ponudbo kakovostnih jugoslovanskih vin in naravnih žganih pijač ter skušala vzgajati potrošnike pijač, prodajo pa bomo razširili tudi s ponudbo jugoslovanskih sirov. Dolej pri nas nimamo specializirane prodajalne sirov, zato bodo potrošniki z našo idejo prav gotovo zadovoljni. Pro-

dajno ponudbo na Gospodarskem razstavišču pa bi radi zaokrožili s trgovino, kakršne poznajo po svetu pod nazivom »drug-store«, torej s trgovino, ki bo odprta vsak dan, tudi v nedeljo in praznik, recimo od 11. do 23. ure.

Na Gospodarskem razstavišču pa se bomo še naprej srečevali ob raznih družbenih, športnih, zabavnih in turističnih prireditvah. »Ohceti v Ljubljani« se je že uveljavila, prav tako silvestrovanje, ki sodi med največja organizirana silvestrovanja pri nas. Dvakrat letno bi radi organi-

zirali ples velikega plesnega orkestra RTV Ljubljana, v času vrtnarske razstave se bomo lahko zavrteli na cvetličnem plesu, tradicionalni pa bodo družabni plesi ob sobotnih večerih, namenjeni predvsem srednji generaciji.«

Gospodarsko razstavišče si je torej zastavilo smele načrte, ki bodo ob sorazmerno majhnih vlaganjih, pa precej boljšem delu njegovo vlogo med organizatorji specializiranih sejmov še utrdili, pa tudi Ljubljancem bomo vse raje zahajali za Bežigrad.

STANE DROLJIC